

NR. 1/91
24 JAN 1991

31/91/5

SØVÆRNS- ORIENTERING

21. Årgang

Udgivet af:
**SØVÆRNETS OPERATIVE
KOMMANDO**

INDHOLD:

1. Forsvarsministeren besø-
ger OLFERT FISCHER.
_____
2. THETIS' jomfrurejse.
_____
3. VÆDDEREN inspiceret.
_____
4. PETER TORDENSKIOLD til
fødselsdag.
_____
5. DATA udveksling med Far-
andsvæsenet.
_____
6. NARHVALEN i STANAVFORLANT
_____
7. Totalforsvarsudstilling.
_____
8. DRYADENS farvel.
_____
9. Nytårsparole i Søværnets
operative Kommando.
_____
10. Duelighedsmærke i kamp-
information.
_____
11. Kort nyt - indland.

FORSVARSMINISTERENS TALE DEN 6 JANUAR 1991 VED BESØG PÅ OLFERT FISCHER I GOLFEN

Forsvarsminister Knud Enggaard aflagde besøg i Golfområdet ledsaget af embedsmænd fra Forsvarsministeriet og Chefen for Søværnets operative Kommando. Foruden en række hovedstæder besøgte ministeren også korvetten til hvis besætning han sagde følgende:

"Det er mig en glæde at kunne aflægge OLFERT FISCHER et besøg og ved selvsyn danne mig et indtryk af korvettens indsats og operationsvilkår.

Som bekendt er der tradition for, at Danmark, hvor muligt, deltager aktivt i FNs fredsbevarende operationer, men det er første gang, at vi medvirker til håndhævelse af FN-sanktioner i form af maritim indsats, som den OLFERT FISCHER indgår i.

Formålet med FN-sanktionerne har hele tiden været, dels at markere verdenssamfundets sammenhold i fordømmelsen af besættelsen af Kuwait, dels at give denne holdning praktisk indhold ved at afskære Irak og Kuwait fra almindeligt handelssamkvem med resten af verden. Og det er naturligvis stadig i håbet om, at disse foranstaltninger vil føre til, at besættelsen af Kuwait opgives under bevarelse af fred i området.

Forsvarsministeren inspicerer besætningen ledsaget af Chefen for Søværnets operative Kommando.

Der har været og bliver stadig spekuleret meget over, hvorledes situationen kan udvikle sig. Uanset hvad der er sagt og skrevet i den henseende, er der grund til at præcisere, at OLFERT FISCHERs opgave fortsat er medvirken til international håndhævelse af FNs sanktioner, som besluttet af regeringen og tiltrådt af Folketinget i august sidste år. Hverken mere eller mindre!

Og indsatsen er effektiv. Såvidt vi kan bedømme resultaterne, er den søbårne handelstrafik til og fra Irak og Kuwait med varer, der er omfattet af FNs sanktioner, praktisk talt bragt til ophør, og for nylig har Irak som bekendt tilladt næsten alle udlændinge, der måtte ønske det, frit at forlade Irak og Kuwait. Det er meget vigtige resultater, og der er næppe tvivl om, at frigivelsen af gidslerne, som var et af de primære krav til Irak, var en følge af det internationale sammenhold, hvori OLFERT FISCHER repræsenterer en meget håndgribelig del af det danske bidrag.

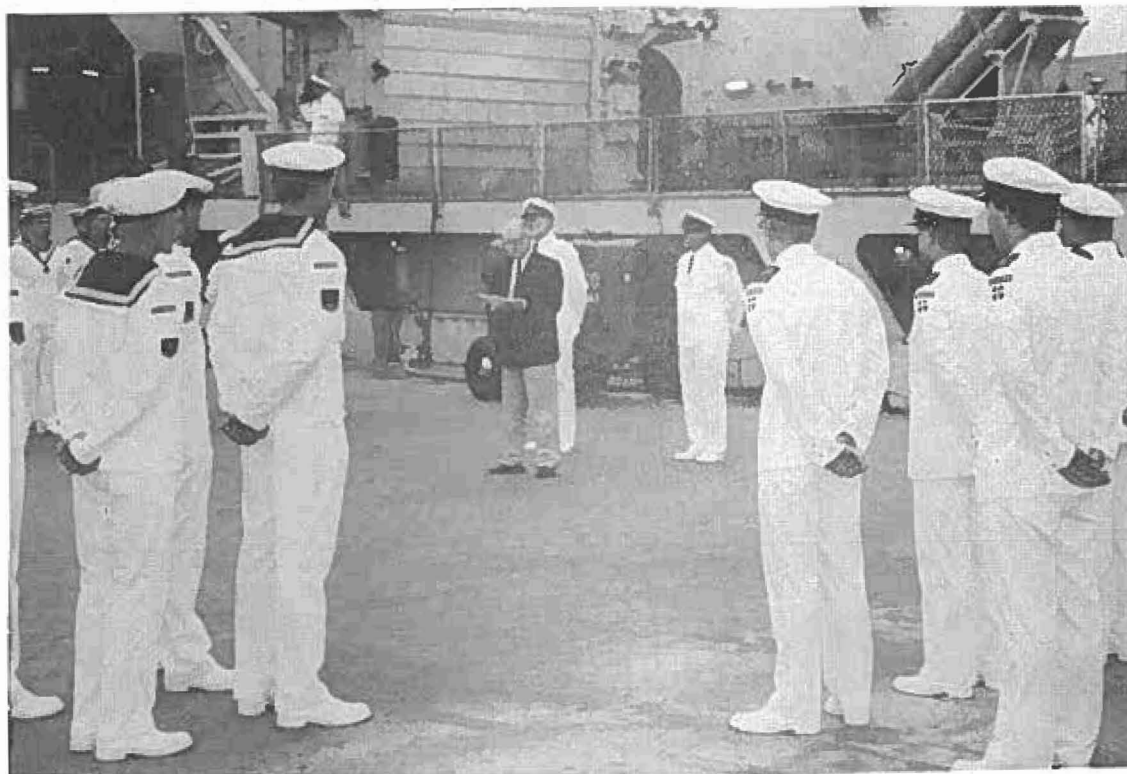
FM får faldereb.

Det var derfor med glæde og stolthed, at jeg den 6 november kunne meddele Folketinget, at korvetten var på plads i Golfen og på fuldt tilfredsstillende vis løser sin del af den samlede opgave. Jeg er sikker på, at den glæde og stolthed over korvettens indsats deles af det langt overvejende flertal af den danske befolkning.

Med hensyn til den nærmeste fremtid må vi erkende, at den præges af øget risiko for væbnet konflikt. Forhandlingerne i næste uge giver os dog håb om fornyede muligheder for en fredelig løsning på konflikten. Men det er stadig regeringens holdning, at korvettens opgave alene er deltagelse i FN-blokaden.

Skulle der udbryde krig i området, vil regeringen naturligvis gøre sit yderste for, at OLFERT FISCHER ikke udsættes for unødige risici.

I og jeres forgængere vil kunne se tilbage på jeres indsats i bevidsthed om, at den nytter, og om at indsatsen respekteres både hjemme og i udlandet. Jeg håber, det samme vil være tilfældet i fremtiden og jeg ønsker alle i OLFERT FISCHER et godt nytår.

FM taler til besætningen.

(FMN)

Forsvarsministeren var ombord i OLFERT FISCHER under korvettens forlægning fra De Forenede Arabiske Emirater til Bahrein. Sejladsen foregik i dårligt vejr og gav ministeren og hans følge et godt indtryk af skibets operationsvilkår. Forsvarsministeren har senere over for OLFERT FISCHER udtrykt sin tilfredshed med og anerkendelse af, hvad han så om bord.

(SOK)

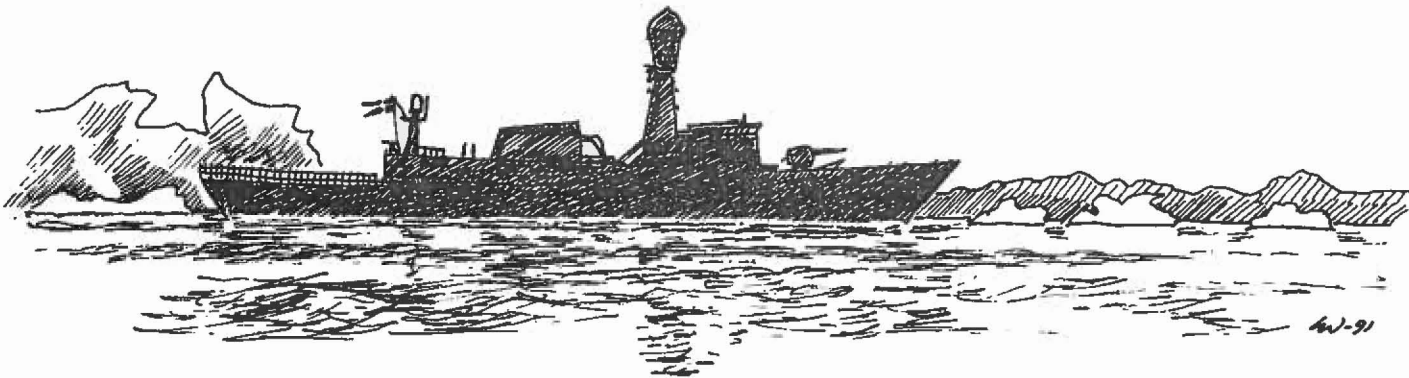
INSPEKTIONSSKIBET THETIS PRØVESEJLADS I NORDATLANTEN

Efter mange ugers klargøring på Holmen og 3 uger med hele besætningen ombord, var flådens nye inspektionsskib THETIS i slutningen af NOV klar til at tage på en måneds prøvesejlads til færøske og grønlandske farvande.

Fra 16 til 19 NOV afholdtes en kort forskole i danske farvande inkluderet et mindre ophold på Svendborg Værft. Skibet og dets besætning skulle testes med hensyn til det sikkerhedsmæssige, og den lange række af prøver blev startet. De forskellige ruller skulle indøves.

Prøveturen begyndte med udproviantering på Flådestation Frederikshavn den 22 og 23 NOV. Her kom også skibets ene kran og OTO MELARA kanon ombord.

På hele turen var personel fra Søværnets Materielkommando og fra Søværnets Teknikskole, sammen med skibets besætning, med til at gennemføre det store prøveprogram, der var planlagt til turen.

THETIS passerer Prins Christians Sund.

Den 23 NOV kl. 2100 begyndte forlægningen mod Færøerne, hvor skibet blev godt modtaget i Torshavn af repræsentanter for Landstinget, Færøernes Kommando og pressen. Den 26 NOV sidst på dagen forlagde THETIS over Nordatlanten mod den grønlandske østkyst, til et punkt syd for Angmagsalik. Her mødte skibet for første gang is.

Efter nogle timers sejlads og prøver med skibet i isen, sejlede THETIS sydover og vestpå gennem Prins Christians Sund op til Julianehåb. Julianehåb var en af flere grønlandske havne, der skulle anløbes for at konstatere, om den nye inspektionsskibstype kan anvende dem.

Den 2 DEC om morgenen sejlede THETIS videre indenskærs mod Grønnedal, og i en fjord fyldt med isskoster fik skibets vagtchefer lejlighed til at afprøve skibets manøvreegenskaber under "mand over-bord-øvelser" og fingerede havnemanøvrer.

THETIS ankom til Grønnedal den 3 DEC.

Den 5 DEC modtoges Chefen for Grønlands Kommando ombord i THETIS. Han sejlede med skibet i den følgende uge nordover og tilbage til Grønnedal.

Senere på dagen sejlede THETIS til Godthåb for at præsentere skibet for det grønlandske hjemmestyre. Her fik besætningen den sidste dag i havn inden en lang periode med prøver og issejlads vest for og omkring Disko.

Den 8 DEC kl. 0135 passerede THETIS for første gang polarcirklen. Som det sig hør og bør, blev de, der ikke havde modtaget polardåben (kaglerne), samlet på dækket for at se grænsen til kong Neptuns rige og vise deres respekt for ham. Senere skulle de døbes efter alle kunsten regler.

På grund af "ismangel" ved Grønland, sejlede THETIS vestover mod Canada, og man fandt her en del sammenfrosset havis af en sådan tykkelse, at forskellige prøver vedrørende skibets isbrydende egenskaber kunne gennemføres. Således blev rulle-dæmpnings-anlægget brugt til at krænge skibet ud af en "fastfrossen" situation. Skibet blev også kunstigt overiset for at se virkningen af de varmelegemer og varmeblæsere, som skal forhindre en sådan overisning. Begge forsøg faldt, som de fleste andre, meget godt ud. Det lovede godt for skibet i senere "ægte" situationer.

Som et led i hjemturen ankom THETIS derfor til Grønnedal den 13 om morgenen. Skibet blev tanket op til den lange tur hjem, og derefter blev kajen spærret af, og polardåbs-ceremonien kunne begynde.

"Kaglerne", som var blevet hundset med i 5 dage af "havkarlene", så nu en ende på prøvelserne. Havkarlene sikrede sig dog til slut gennem diverse "prøver", at kaglerne var rede til den rigtige dåb.

Selve dåben forløb godt - til morskab for alle.

Sidst på aftenen den 13 DEC begyndte den egentlige forlægning hjem mod Danmark. Den 14 DEC ved middagstid sejlede skibet igen gennem Prins Christians Sund, - denne gang i betydeligt bedre vejr. Det var en meget smuk afslutning på turen til Grønland.

Vel ude af fjorden og fri af den grønlandske østkyst troede alle ombord, at der lå 4 fredelige dage forude inden hjemkomsten til Danmark. MEN NEJ!

Først blæste det op fra syd-øst med 25 m/sek, og selv om THETIS fint klarede den medfølgende høje sø med 18 knob, så blev det en dramatisk tur. Den 16 midt på dagen, blev skibet pludseligt ramt af en "skæv sø" på forskibet og fik et utilsigtet motorstop.

Skibets "azimut-thruster" blev hurtigt sænket ned og startet op. Den sænkbare skrue viste her sin styrke og gjorde det muligt at holde skibet på kursen så maskinerne nemmere kunne startes igen.

Snart var der påny fremdrivning fra hovedmotorerne, og den elektriske fejl, der havde forårsaget uheldet, blev fundet. Et nyt punkt på prøvelisten blev tilføjet.

Herefter forlagde THETIS planmæssigt øst-over. Men næste morgen blev der konstateret brand i forreste maskinrum omkring hovedmotoren. Her viste skibets interne TV sit værd. De første flammer blev set, og derefter beviste skibets besætning, at brandslukning ikke kun er noget man øver sig i, men også er noget man kan, når det er alvor.

Branden blev slukket på under 5 min, og der var aftrædning ca. 15 min efter første alarm. Personellet ved brandslukningen viste sig fra deres bedste side. De handlede roligt og professionelt.

Resten af turen til Flådestation Frederikshavn forløb uden dramatiske hændelser, og den 19 kl. 0630 var THETIS hjemme igen efter en lille måned i Nordatlanten. Flåden har fået et godt skib sagde besætningen til sig selv, da ferien indledtes den 20 DEC fra Holmen.

(THET/RED)

OVERORDNET INSPEKTION AF INSPEKTIONSSKIBET VÆDDEREN

Inspektøren for Søværnet inspicerede tirsdag den 4 DEC 1990 inspektionsskibet VÆDDEREN under sejlads i Sundet.

Inspektionen var den sidste, der blev foretaget af Inspektøren for Søværnet. Fra den 1 JAN 1991 er embedet nedlagt og inspektionsvirksomheden overført til Chefen for Søværnets operative Kommando.

Denne sidste inspektion blev markeret ved, at Søværnets Tambourkorps spillede ved VÆDDERENS afgang fra Holmen. Senere på dagen afgav minelæggerne MØEN og SJÆLLAND salut for Inspektøren for Søværnet.

Under forlægningen fra Holmen til Sundet Nord blev der foretaget en generel inspektion af VÆDDEREN. Herudover afholdtes forskellige havari- og navigationsøvelser.

Om eftermiddagen fortsatte øvelsesaktiviteten, der blev afsluttet med helikopternødprocedurer.

Efter endt inspektion returnerede VÆDDEREN til København, hvor inspektionsholdet gik fra borde.

VÆDDEREN afgik den 10 DEC 1990 til Grønland for at forrette fiskeriinspektions- og stationstjeneste. VÆDDEREN forventes tilbage til det sydlige Danmark i begyndelsen af APR 1991.

(MST)

MED PETER TORDENSKIOLD TIL FØDSELSDAG

Tirsdag 16 OKT afsejlede korvetten PETER TORDENSKIOLD fra Holmen for at medvirke i festligholdelsen af 300-året for den berømte søhelt af samme navn. Undervejs afholdtes en luftforsvarsøvelse, med massiv deltagelse fra Flyvevåbnet, inden kursen blev sat mod den gode hr. Wessels fødeby Trondheim.

Undervejs fik korvetten følgeskab af den norske fregat BERGEN, hvilket skabte mulighed for samvirkeøvelser af forskellig art.

Fredag morgen stod de to orlogsmænd i Trondheim havn, efter korvetten på behørig vis havde affyret salut for såvel nationalflaget som for byens store stolthed, Peter Tordenskiold.

Det blev en begivenhedsrig week-end i den skønne by med en velafbalanceret blanding af sociale og kulturelle arrangementer. Særlig skal nævnes byen velkomst, afholdt i det gamle ærkebispesæde, hvor besætningerne blev budt på skønsang og hvidvin, samt besøget i Tordenskiolds barndomshjem på Ringve, udenfor Trondheim.

PETER TORDENSKIOLD.

Efter tre dejlige dage i Peter Tordenskiolds fødeby stævnede de to skibe igen til søs, denne gang med kurs mod Bergen. Under forlægnen blev der bl.a. gennemført antiubåds-øvelser med deltagelse af to norske korvetter samt u-båden UTSIRA.

Endvidere afholdt PETER TORDENSKIOLD interne øvelser i forbindelse med forberedelserne til afløsning af OLFERT FISCHERs besætning i Golfen i DEC.

Bergen blev anduvet onsdag eftermiddag i højt, klart solskinsvejr. Også her affyredes salut inden korvetten gik til kaj. Inspektøren for Søværnet ankom kl. 1700, og hejste sin kommando i korvetten.

I Bergen havde skolecentret TORDENSKIOLD, i anledning af 300 året for Peter Tordenskiolds fødsel, arrangeret et flot syngespil som hyldest til søhelten, efterfulgt af gallamiddag for 278 indbudte gæster, hvoraf 17 var fra den danske korvet.

Fredag afgik de to skibe fra Bergen, efter et mindeværdigt ophold, og satte kursen mod København.

Ved ankomsten var det den norske fregats tur til at salutere nationalflaget. Denne blev behørigt besvaret af Batteriet Sixtus på Holmen. For at ingen skulle være i tvivl om, hvem der havde fødselsdag, blev der afgivet en 15-skuds "synkronsalut" for Peter Tordenskiold inden skibene lagde til ved Havnegade, - så nær ved søheltens sidste hvilested som muligt.

På selve jubilæumsdagen var der mindegudstjeneste i Holmens Kirke og reception på Søværnets Officersskole, hvori Hendes Majestæt Dronningen deltog.

Jubilæet sluttede med besætningernes besøg på Orlogsmuseet mandag.

Tirsdag afgik BERGEN og PETER TORDENSKIOLD for sammen at deltage i øvelse PLAYEX II, indtil onsdag middag, da BERGEN sagde farvel med en lam-mekølle, overført med kasteline, hvorefter den sejlede hjem til Norge.

Det var to begivenhedsrige uger, der udover jubilæumsfestlighederne, bød på et samvirke og kammeratskab mellem besætningerne, som Fregateskadren har savnet, siden fregatterne ophørte med at deltage i STANAVFORLANT.

(PETO)

SAMARBEJDSAFTALE MED FARVANDSVÆSENET

Chefen for Søværnets operative Kommando og direktøren for Farvandsvæsenet underskriver samarbejdsaftalen, medens Taktikinspektøren og Divisionschef ved Farvandsvæsenet, Arne Nielsen, ser til.

I forbindelse med indførelse af avancerede sonarsystemer i søværnets nye enheder (inspektionsskibe og STANDARD FLEX-enhederne) vil der være behov for, at Søværnet kan trække på en løbende opdateret oceanografisk database, ligesom søværnet får bedre muligheder for indsamling af bidrag dertil.

Tirsdag den 4 DEC 1990 underskrev direktør T. Kruise, Farvandsvæsenet og Chefen for Søværnets operative Kommando en samarbejdsaftale, der giver Søværnet mulighed for at trække data ud af Farvandsvæsenets oceanografiske datalagre. Til gengæld skal Søværnet løbende levere oceanografiske data til Farvandsvæsenet.

Farvandsvæsenet er igang med at opbygge datalageret, og til brug i skibene har Forsvarets Forskningstjeneste færdiggjort et computer-program til beregning af lydudbredelsesprofiler. Det er hensigten, at søværnets enheder skal kunne udtrække opdaterede data inden en sejlads påbegyndes.

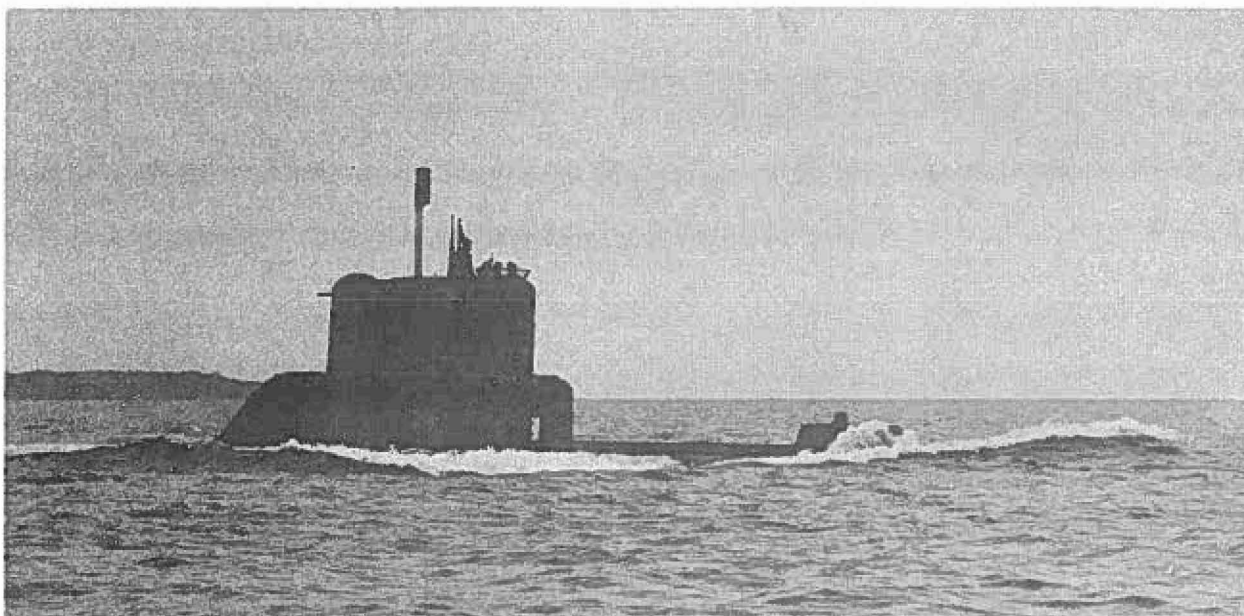
Projektet vil køre i fuldt omfang medio 1991.

(SOK)

NARHVALENS DELTAGELSE I DEN STÅENDE ATLANTERHAVSFLÅDE, STANAVFORLANT, I OKT - NOV 1990

11 OKT sejlede NARHVALEN fra Flådestation København med destination Plymouth i den sydvestlige del af England for at indgå i STANAVFORLANT. Undervejs blev Flådestation Frederikshavn anløbet for ombordtagning af torpedoer, således at kravene til skibets beredskab kunne opfyldes.

Hovedparten af forlægningen foregik i overfladen og bortset fra kuling i et døgn, i behageligt magsvejr. Specielt var det en oplevelse at sejle gennem Dover Strait en stjerneklar nat.

Ubåden NARHVALEN forlægger i overfladen.

Plymouth blev anløbet 19 NOV og samme aften blev der afholdt cocktail-party for chefer og repræsentanter fra stab og enheder i STANAVFORLANT.

Programmet her var af samme karakter som ugen før, så det var en træt besætning, der i stiv kuling ankom til Peterhead, - en lille by på Skotlands nordøstlige hjørne. Byen og dens lokale flyvestation sørgede for en meget venlig modtagelse, og da vi var indlogeret samme sted som besætningerne fra en norsk og en tysk båd, blev resten særdeles oplevelsesrigt.

6 - 16 NOV deltog NARHVALEN sammen med resten af STANAVFORLANT i et kursus for fregatter m.v. (JMC 903), der er et af de største, der har været afviklet nogensinde. For mange enheders vedkommende var det sidste "work up" inden afsejling til Den Persiske Golf. For vort vedkommende var øvelsen præget af alt for godt vejr, hvilket var helt usædvanligt for både årstid og område. Det betød, at forholdene var til modstandernes fordel, men det havde en positiv effekt på resultatet for alle parter alt taget i betragtning.

Efter weekend i Leith 16 - 19 NOV tog NARHVALEN afsked med styrken og forlagde over Nordsøen i en kraftig kuling, hvor søen til tider pressede båden ned i det, der svarer til periskopdybde. Det varede heldigvis kun et døgn tid, før vinden igen flovede, og vi igen kunne overgå til "normal" overfladesejlads.

Igen anløb vi Flådestation Frederikshavn, denne gang for at aflevere torpedoer før vi kunne ankomme til Holmen 23 NOV, hvor tiden siden har været brugt til vedligeholdelse, dokophold, ferie og klargøring til "JMC 911", som for NARHVALEN indledtes med forlægning mod Den engelske Kanal 7 JAN 1991.

Under opholdet, hvor SUBMARINE SQUADRON 2 var vært, blev der lejlighed til at se den nyeste atomundervandsbåd af TRAFALGER-klassen, HMS TALENT. Det var en stor oplevelse for os "fagfolk".

Plymouth var et lunt bekendtskab, hvor man kunne gå rundt i skjortærmer i gaderne omkranset af palmer.

22 - 26 OKT foregik operationerne under Chefen for den engelske flådes Søtræningsafdeling, "Flag Officer Seatraining", i Portland området, hvor et fuldt besat øvelsesprogram blev gennemført. Programmet indeholdte øvelser i antiubådsjagt, taktiske øvelser og forsøg med nyt udstyr, "FLEET TRIALS", hvor englændernes nyeste sonar blev afprøvet mod NARHVALEN, "desværre" med stort held. Vandtemperaturen i Kanalen var høj for årstiden, ca. 16 grader, hvilket bevirkede, at der i gennemsnit var 35 grader inde i ubåden. Besætningen så virkelig frem til weekendens bad i Portsmouth!

Vi ankom 26 OKT til ubådsbasen HMS DOLPHIN, som vi desværre måtte forlade allerede om søndagen, 28 OKT, for at nå frem til næste øvelsesperiode, der skulle finde sted øst for Edinburgh i "Firth of Forth områderne".

(NARH)

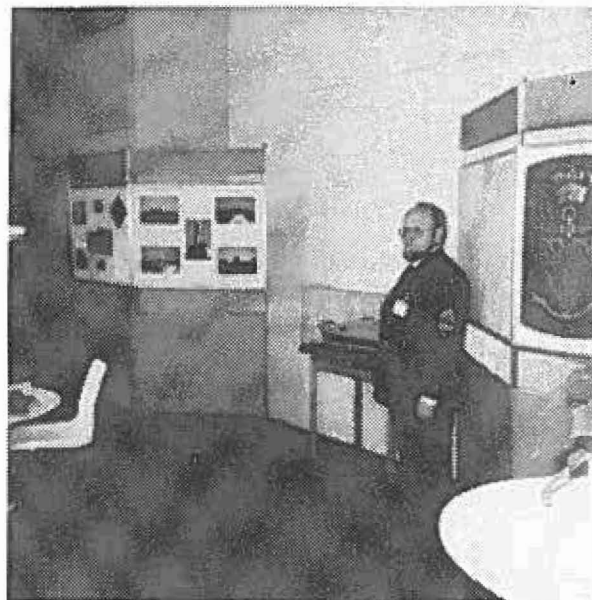
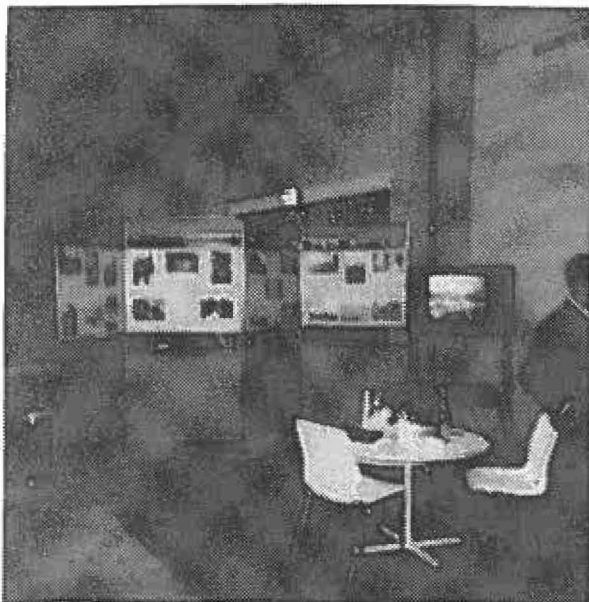
TOTALFORSVARSUDSTILLING 1990 I BELLACENTER, KØBENHAVN

I august måned 1990 bekendtgjorde Forsvarets Oplysnings- og Velfærdstjeneste, "FOV", at der i perioden 24 NOV - 2 DEC 1990 ville blive afholdt en totalforsvarsudstilling i Bella Centret, København, i forbindelse med Håndværkets udstilling i anledning af Håndværksrådets 150 års jubilæum.

Temaet var "Forsvaret er også et håndværk".

I ugen op til åbningen blev der arbejdet hårdt for at gøre udstillingen så attraktiv og publikumsvenlig som mulig.

Besætningen til Inspektionsskibseskadrens udstilling var samlet fra staben, inspektionsskibene BESKYTTEREN, HVIDBJØRNEN, THETIS og inspektionsskutteren MALLEMUKKEN.

Indtryk fra udstillingen

Til den fælles stand havde Søværnets Flyvetjeneste og Inspektionsskibseskadren fået fremstillet en attrap af et helikopterdek, hvorpå der var placeret en LYNX helikopter. I forbindelse hermed kunne der ses en video om flyvetjenestens opgaver. På helikopterdækket var der ligeledes udstillet en "VIKING" flåde, en "UNI-SAFE" gummibåd og en redningskurv. På udstillingsplancher var eskadrens opgaver vist i glimt underbygget af 3 videofilm om samme emne.

Kombinationen af Inspektionsskibseskadren og Søværnets Flyvetjeneste på udstillingen tiltrak mange gæster. At det blev en succes kan fastslås uden videre.

Eskadren havde en kabys opstillet, hvorfra der flere gange dagligt som smagsprøver blev uddelt suppe, hvilket var meget populært blandt gæsterne, - men også blandt de øvrige udstillere.

I udstillingsperioden uddeltes ca. 10.000 kopper suppe. Suppen var venligt sponsoreret af skibshandlerfirmaet Damsgaard i Frederikshavn

Af de stillede spørgsmål kunne man udlede, at der er mange mennesker, der ikke ved hvad Inspektionsskibseskadren og Søværnets Flyvetjeneste laver til daglig oppe nordpå. Det håber vi de ved nu!

Udstillingen blev set af ca. 40.000 betalende gæster.

(ISE)

Udover Inspektionsskibseskadren og Søværnets Flyvetjeneste deltog slædepatruljen SIRIUS, korvetten OLFERT FISCHER (Fregateskadren), Søværnets Konstabelskole og Søværnets Minørtjeneste med smukke udstillinger med assistance fra mange af søværnets institutioner på land.

(RED).

DRYADEN'S FINALE

I bevogtningsfartøjet DRYADEN's sidste levemåneder var alt hvad man foretog sig - "for sidste gang". Således var det også sidste gang DRYADEN besøgte sin adoptionsby Grenaa. Det var sidst på aftenen den 21 JUN 1990, da DRYADEN fuld af forventning stod ud fra Flådens faste leje gennem generationer. Først på formiddagen den 22 ankom skibet til Grenaa, hvor Marineforeningen stod opmarcheret på kajen med fane og fuldt besat hornorkester. De følgende dage prægede fest og farver "søens tapre arbejdshest", - kun afbrudt af aktiviteter som skydning, fodbold, VIP sejlads og en redningsmiddeldemonstration.

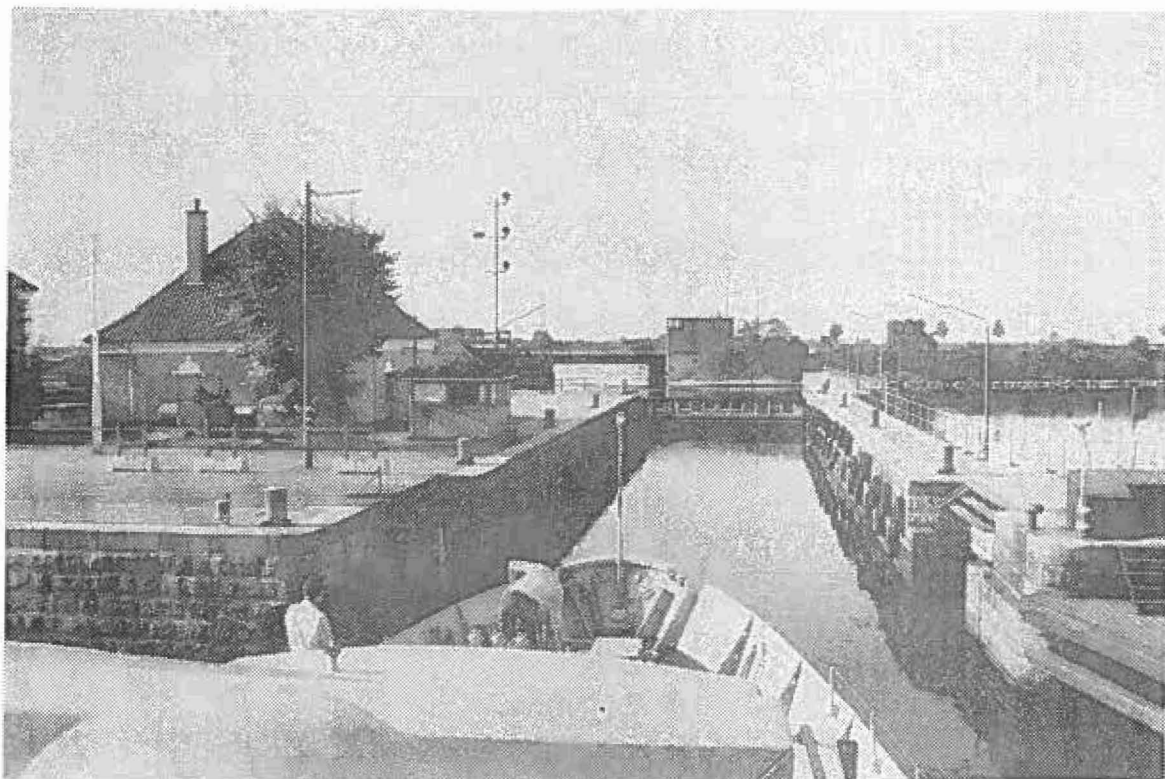

Redningsmiddeldemonstration under adoptionsbesøg i Grenaa.

Sidstnævnte blev et stort tilløbsstykke. DRYADEN havde til lejligheden lånt en redningsflåde til demonstrationsbrug og fået noget pyroteknik, der alt i alt gav den overvældende skare af tilskuere en oplevelse og et indtryk af søværnets redningsmidler.

Efter det vel overståede adoptionsbesøg i Grenaa sejlede DRYADEN ud på en tre ugers patrulje under Kattegats Marinedistrikt, hvorefter DRYADENS besætning kunne se frem til en fortjent sommerferie.

Da besætningen sidst i AUG 1990 atter mødte ombord, ventede DRYADENS sidste patruljer under Bornholms Marinedistrikt. Det var allerede tidligere på året blevet besluttet, at den sidste patrulje under dette distrikt skulle være noget specielt. Derfor sejlede DRYADEN ud af Københavns havns sydlige udsejling, under broerne, og gennem slusen.

Udsejling fra Københavns havn af den sydlige passage.

Det var en tur, der navigatorisk lå en smule udenfor bevogtningsfartøjets normale arbejdsområde. Det blev da også en uforglemmelig oplevelse for alle ombord. Senere på turen kastede DRYADEN sit sidste dybdebombe. Før kursen atter blev sat hjemefter afholdtes en afskedsfrokost for personel fra Bornholms Marinedistrikt, hvor blandt andre Chefen deltog.

Det var med en følelse af vemod besætningen tog afsked med Rønne og farvandene omkring Bornholm.

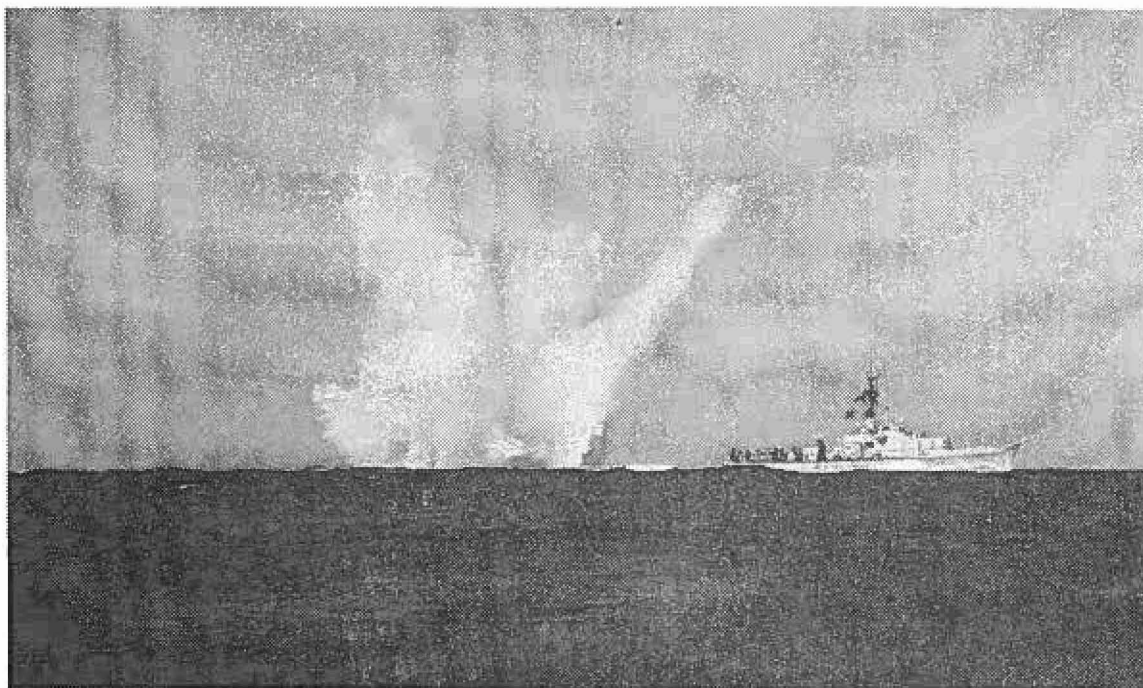
Den sidste patrulje, DRYADEN kom ud på før afrigningen ved Flådestation Korsør, udførtes for Kattegats Marinedistrikt. Her var DRYADENS besætnings snarlige splittelse og skibets store nedslidningsgrad tydeligt at spore. Under denne patrulje var der i henseende til ekstraordinære begivenheder kun en afskedsfrokost med Kattegats Marinedistrikt at nævne.

Efter endt afrigning strøg bevogtningsfartøjet DRYADEN kommando for sidste gang den 1 NOV 1990, og dermed var et afsnit i søværnets historie afsluttet, - man kunne måske endda tale om et helt kapitel, da hvervet som Chef for 5. Fregatdivision blev overført til patruljefartøjet HAJEN, til den nye afløsende skibstype og dermed til et nyt kapitel i søværnets historie.

DRYADEN's besætning blev efter kommandostrygningen spredt ud over verdenskortet lige fra Grønland til Den Persiske Golf.

DRYA)

Dybdebombekast ved Bornholm på Dryadens sidste tur til Bornholm

NYTÅRSPAROLE I SØVÆRNETS OPERATIVE KOMMANDO

Den 9 JAN afholdtes nytårsparole i Søværnets operative Kommando med deltagelse af militært og civilt personel.

Chefen for Søværnets operative Kommando sagde blandt andet:

" Når jeg her fra Søværnets operative Kommando ser agterud, er det, der fylder mest i synsfeltet, naturligvis omvæltningerne i det centrale Europa, i Sovjetunionen og konflikten i Mellemøsten.

De første har medført en vis debat om det såkaldte fjendebillede, som, nogen vil påstå, er blevet væk, og som vi alle kan erkende er forandret. Og forandret til det bedre. Warszawapagtens disintegration og det ændrede ejerforhold til en del af Østersøkysten er forhold, som både sikkerhedspolitisk og sømilitært er i vores favør.

Det andet - konflikten i Golfen - har på meget direkte facon berørt os her i Søværnets operative Kommando gennem udsendelsen af OLFERT FISCHER. Både for skibet og Søværnets operative Kommando har det været en usædvanlig udfordring, som jeg finder er blevet imødekommet på en udmærket måde. Der er ingen tvivl om, at både Danmark og søværnet har høstet almindelig anerkendelse for denne indsats. Og jeg vil gerne her udtrykke min anerkendelse af det store og engagerede arbejde, der er gjort og stadig gøres af den særlige GOLF-gruppe, som repræsenterer en ikke uvæsentlig del af successen.

Indsnævrer man bakspejlets synsfelt til alene at omfatte den del af billedet, der omfatter forsvaret og søværnet herhjemme, er der tre markante momenter i 1990-kølvandet.

For forsvaret som helhed har omlægningen af den øverste ledelse været en væsentlig og arbejdskrævende opgave. I Søværnets operative Kommando har opgaven betydet en større belastning udover den normale. Også det er der god grund til at anerkende. Selv om ikke alle Søværnets operative Kommandos

Chefen for Søværnets operative Kommando taler til personalet.

Udsnit af paraden.

ønsker til omlægningen kunne imødekommes, er det min opfattelse, at vi har nået et meget brugbart resultat, som der næres store forventninger til, og som jeg er sikker på vil vise sig at være til gavn for søværnet. Og for Søværnets operative Kommando internt er jeg glad for at kunne konstatere for det første, at vi har kunnet bevare vores i forvejen velfungerende tjenesteområder intakte og stort set uændrede og for det andet, at min hensigtserklæring ved sidste nytårssparole om at undgå afskedigelser har kunnet holde stik.

I søværnets og Søværnets operative Kommandos hjemlige 1990 virksomhed er der særlig grund til at hæfte sig ved øvelse DANEX 90. I modsætning til de to forrige års bød den ikke på krigsklargøring af flåden, men på den vel mest komplekse kombination af øvelser, vi har set herhjemme. Øvelsen gav et enestående godt udbytte og anledning til stor international, professionel anerkendelse og respekt omkring søværnet og Søværnets operative Kommando og dermed omkring dem her i huset, som varetog det omfattende planlægnings- og koordineringsarbejde.

Jeg kan heller ikke lade være med at få øje på søværnets fremtræden som finalen på den lange række af markeringer af Dronningens fødselsdag. Den glædede Hendes Majestæt, den var flot, og den var god reklame for Flåden.

1990 var udviklingsmæssigt og aktivitetsmæssigt et noget usædvanligt, turbulent og intenst år for søværnet og Søværnets operative Kommando med mange positive træk og nogle enkelte negative forhold, vi godt kunne have været foruden.

Når jeg herefter vender blikket forefter, er det første, der falder i øjnene, resultatet af omlægningen af forsvarrets øverste ledelse. Jeg skal derfor allerførst bringe en varm velkomst til alle nye medarbejdere, som er tiltrådt for at varetage de nye opgaver, som ved årsskiftet blev Søværnets operative Kommandos. De nye medarbejders tilstedeværelse markerer, at søværnets uddannelsesvirksomhed og en væsentlig del af personelforvaltningen nu igen er knyttet tæt sammen, og at vi dermed i hvert fald organisationsmæssigt har afhjulpet et af de kroniske handicaps, som vi tidligere har givet skylden for mange af vores kalamiteter. Der næres derfor særligt store forventninger til den del af Søværnets operative Kommando, som nu overtager disse opgaver, og jeg er ikke i tvivl om, at forventningerne inden for realistiske rammer vil blive indfriet.

Forude øjnes også en fortsættelse af processen omkring udflytning fra Holmen. Hovedplanen ligger fast og er politisk godkendt, og det første håndgribelige skridt heri vil være flytning af farvandsovervågningsenhederne til Korsør og Frederikshavn midt på året.

Og forude i 1991 kurslinien ligger et antal nybygninger af FLYVEFISKEN-, THETIS- og TUMLEREN-klassen, der venter på at indgå i flådens tal og operativ tjeneste.

Samtidigt ser vi et nyt årsprogram udfolde sig. Programmet er traditionelt i den forstand, at det omfatter en række årligt tilbagevendende aktiviteter, og utraditionelt derved, at der tilstræbes en mere hensigtsmæssig fordeling af aktiviteten mellem eskadrerne end den, der kunne gennemføres i 1990.

Med de forudsætninger vi kender nu, synes også 1991 at tegne sig som et travlt og aktivt år. Udviklingen omkring og måske især i Sovjetunionen

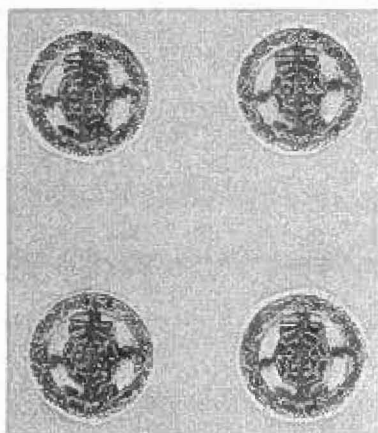
og i Mellemøsten, men også i NATO og herhjemme kan naturligvis ændre de nuværende forudsætninger og dermed de opgaver og den aktivitet, vi nu forudsiger.

For det nye år håber jeg, at vi sammen må formå at løse både de velkendte og de nye opgaver, Søværnets operative Kommando nu er pålagt. Jeg håber, at vi må opleve en reformpause, således at der bliver rimelig ro til at komme på plads i den nye organisation.

Men fremfor alt håber jeg, at Søværnets operative Kommando og underlagte myndigheder og enheder i året, der kommer, vil kunne løse alle pålagte opgaver på en sådan måde, at der ikke er antydning af belæg for at rejse tvivl om søværnets og Søværnets operative Kommandos professionelle niveau. Det beder jeg alle anstrenge sig for og medvirke til"

(SOK)

Duelighedsmærke i Kampinformation 1990

Søværnets Taktik- og Våbenskole, Kampinformationskursus afviklede 8 NOV 1990 konkurrence med henblik på erhvervelse af duelighedsmærke i Kampinformation.

Konkurrencen blev afviklet på Søværnets Taktik- og Våbenskole, Kommunikationskursus, som velvilligt havde stillet lokaler til rådighed.

Der var denne gang rekorddeltagelse, idet 58 Marineoverkonstabler, konstabler og værnepligtige ialt deltog indenfor specialerne Kampinformation, Nationale Taktiske Data Systemer (NTDS), Farvandsovervågning, Sonar og Akustisk Analyse.

Resultatet af konkurrencen gav grundlag for udlevering af 14 duelighedsmærker (6 sølv, 8 bronze). Det flotteste resultat blev præsteret af Marineoverkonstabel A. Aagaard, der er tjenstegørende i Torpedobåden Rodsteen med ialt 94% korrekt besvarelse. Resultatet på 94% tyder på, at Torpedobådseskadren barsler med et guldmærke i 1991. I så fald, vil det blive det første guldmærke, der uddeles i duelighedsmærkets 3 årige historie.

(AIS)

INDLAND KORT

FLÅDEBESØG ESBJERG 28 JAN - 1 FEB

Det engelske havanlægsinspektionsskib JERSEY (ISLAND-klassen, P295) besøger rutinemæssigt Esbjerg i perioden 28 JAN - 1 FEB 1991. Chef for enheden er Lieutenant Commander T.R. Forrester (udnævnt 1. DEC 1986). Besætningen består af 39 officerer, sergenter og menige ialt.

KØBENHAVN 8 - 13 FEB

Det engelske havanlægsinspektionsskib GUERNSEY (ISLAND-klassen, P297) kommer på uofficielt besøg i København i perioden 8 - 13 FEB 1991. Chef for enheden er Lieutenant Commander S. Godsiff (udnævnt 16 DEC 1982). Besætningen består af 30 officerer, sergenter og menige ialt.

ÅRHUS 31 JAN - 3 FEB

En svensk flådestyrke omfattende Minelæggeren VISBORG (M 03), minestrygerne VIKSTEN (M 33), GAASTEN (M 31), NORSTEN (M 32) og GILLOEGA (M 47) aflægger uofficielt besøg i Århus i perioden 31 JAN - 3 FEB. Chef for styrken er kontre-admiral Sted Swedlund. Den samlede besætning er på 200 mand, hvoraf de 68 er officerer.

ÅRHUS 22 FEB - 25 FEB

Den tyske 7de Torpedobådseskadre, der består af missilbådene GEPARD (S 71), HERMELIN (S 73), NERTZ (S 73), FRETTCHEN (S 76), (DACHS (S 77), OZELOT (S 78), WIESEL (S 79), HYAENE (S 80) samt depotskibet ELBE (A 61) og tankfartøjet AMMENSEE (A 1425). Chef for styrken er kommandørkaptajn H. Hoops ombord i OZELOT. Det samlede mandskab udgøres af 45 officerer 257 sergenter og 205 menige, ialt 507.

Indlæg til Søværneorientering sendes til:

SØVÆRNEORIENTERING
SØVÆRNETS OPERATIVE KOMMANDO
POSTBOX 483
8100 ÅRHUS C

(I nr. 14/90 var fejlagtigt angivet Postbox 438, det rigtige nr. er 483)

(RED)